رویداد

رزمایش امنیت و اقتدار پایدار در دریای خزر

● **ایسنا:** فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران گفت: رزمایش امنیت و اقتدار پایدار در دریای خزر به‌زودی برگزار می‌شود.به گزارش روابط عمومی ارتش، امیردریادار خانزادی با بیان اینکه به‌زودی رزمایشی در دریای خزر برگزار می شود، گفت: عنوان این رزمایش «امنیت و اقتدار پایدار در دریای خزر» است و پایداربودنش بسیار به آمادگی رزمی نیروها و تجهیزات و همکاری کشورهای همسایه وابسته است.وی گفت: این رزمایش به مدت چهار روز در دریای خزر برگزار می‌شود و تمام جهت‌گیری آن نیز دستیابی به امنیت جمعی و حفظ آن است و طبیعی است برای رسیدن به امنیت حتما باید آمادگی نیروها، تجهیزات و تسلیحات در سطح معناداری همیشه فراهم باشد.فرمانده نیروی دریایی ارتش افزود: اگر ما آمادگی رزمی خودمان را در دریای خزر حفظ نکنیم، این احتمال وجود دارد که خدای ناکرده فرصتی برای شکل‌گیری تروریسم جهانی پیش بیاید و جای پایی برای شکل‌گرفتن ناامنی توسط تروریسم جهانی شکل بگیرد که امروزه بسیاری از مناطق دریایی جهان را درگیر خودش کرده است.وی افزود: بنابراین خیلی هوشمندانه و هدفمند این رزمایش برای دستیابی به امنیت جمعی در حال برنامه‌ریزی و برگزاری است. امیر دریادار خانزادی گفت: این رزمایش به صورت مستقل انجام می‌شود و ان‌شاءالله برای آینده نزدیک در دستور کار است که رزمایش در قالب توافقی میان نیروهای دریایی شکل گیرد و با حضور کشورهای همسایه برگزار شود.وی افزود: دریای خزر به عنوان بزرگ‌ترین دریاچه بسته جهان، همسایگان مشخصی دارد و همه به دنبال این هستیم برابر توافقاتی که در سطح ملی بین رؤسای جمهور کشورها انجام شده است، همان توافق‌ها را اجرائی کنیم. فرمانده نیروی دریایی ارتش گفت: تکلیف اصلی ما در مجموعه نیروهای مسلح این است که برای حفظ امنیت این دریا تلاش کنیم و همه جدیت ما روی این موضوع است که امنیت دریای خزر باید به وسیله همسایگانش حفظ شود و طبق توافقاتی که انجام شده است هیچ کشوری خارج از این منطقه به هیچ عنوان نباید در دریای خزر حضور داشته باشد.وی با بیان اینکه هیچ بیگانه‌ای را در دریای خزر نمی‌پذیریم، افزود: هدف اصلی ما از این رزمایش دستیابی به امنیت جمعی است و توافق‌هایی بین نیروهای دریایی در سطح فرماندهان در حال انجام است به طوری که تاکنون سه اجلاس برگزار شده و اجلاس بعدی ما که اجلاس چهارم است در ماه آینده در روسیه برگزار خواهد شد.فرمانده نیروی دریایی ارتش گفت: امیدواریم نتایج این نشست‌ها به امضای یک موافقت‌نامه بین فرماندهان نیروی دریایی کشورهای حاشیه دریای خزر منتهی شود و تعاملات، هماهنگی و همکاری نظامی در سطح نیروهای نظامی به صورت هدفمند و برنامه‌ریزی‌شده انجام شود.

آستاراخان، میزبان اجلاس بعدی اقتصادی دریای خزر

● **تسنیم:** نخست‌وزیر روسیه اعلام کرد پیشنهاد مسکو برای برگزاری دومین اجلاس اقتصادی دریای خزر در این کشور مورد حمایت دیگر کشورهای ساحلی قرار گرفته و این کنفرانس مهم منطقه‌ای در سال ۲۰۲۱ در بندر آستاراخان برگزار خواهد شد.به گزارش خبرگزاری «تاس»، دیمیتری مدودف نخست‌وزیر روسیه اعلام کرد که دستورات لازم برای فراهم‌کردن مقدمات برگزاری دومین اجلاس اقتصادی دریای خزر را که قرار است در سال ۲۰۲۱ در بندر آستاراخان برگزار شود، امضا کرده است. لازم به یادآوری است که نخستین اجلاس اقتصادی خزر در تاریخ ۱۲ آگوست (۲۱ مرداد ماه) در جمهوری ترکمنستان برگزار شد و مقامات بلندپایه پنج کشور ساحلی دریای خزر، در جریان آن دورنمای همکاری‌های اقتصادی در منطقه، اوضاع زیست محیطی دریای خزر و طرح‌های مشترک را مورد بررسی قرار دادند. نخست‌وزیر روسیه در نشست کابینه وزرا گفت: «ابتکار عمل ما برای برگزاری دومین اجلاس اقتصادی خزر در روسیه، مورد حمایت کشورهای همسایه قرار گرفته است. این اجلاس دقیقا در ساحل دریای خزر و در بندر آستاراخان برگزار خواهد شد و دستورات لازم در این رابطه را از هم‌اکنون صادر کرده‌ام. من اطمینان دارم که برگزاری این کنفرانس بین‌المللی منطقه‌ای به توسعه همکاری‌های کشورهای ساحلی خزر در تمامی زمینه‌ها کمک زیادی خواهد کرد».مدودف که نماینده روسیه در نخستین اجلاس اقتصادی دریای خزر در ترکمنستان بود، در سخنرانی خود اعلام کرده بود که این کشور در آینده بسیار نزدیک کار به‌تصویب‌رساندن کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر را به اتمام خواهد رساند. نخست‌وزیر روسیه در حاشیه این اجلاس همچنین با اسحاق جهانگیری معاون رئیس‌جمهوری ایران نیز دیدار و هماهنگی دو کشور را برای اقدامات در شرایطی که مسکو و تهران تحت فشار تحریم‌های آمریکا قرار دارند بررسی کرد.پیشنهاد برگزاری اجلاس اقتصادی دریای خزر از سوی قربان‌قلی بردی محمدوف رئیس‌جمهوری ترکمنستان در پنجمین نشست سران کشورهای ساحلی دریای خزر در ماه آگوست سال گذشته در بندر آوکتاو (قزاقستان) مطرح شد و مورد استقبال رؤسای جمهوری پنج کشور قرار گرفت.

شانزدهمین گزارش آژانس منتشر شد

تأیید دوباره کاهش تعهدات ایران

شرق: آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای، شانزدهمین گزارش راستی‌آزمایی و نظارت بر جمهوری اسلامی ایران را بر اساس قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت منتشر کرد. در این گزارش، آژانس اعلام کرد ذخایر اورانیوم ایران به ۲۴۱.۶ کیلوگرم و درصد غنای آن نیز به ۴.۵ درصد رسیده است.

ذخیره اورانیوم غنی‌سازی‌شده ایران طبق توافق برجام ۳۰۰ کیلوگرم یواف۶ معادل با ۲۰۲.۸ کیلوگرم اورانیوم است و سقف غنی‌سازی نیز در این توافق ۳.۶۷ درصد اعلام شده بود. در گزارش آژانس همچنین آمده است ذخایر آب‌سنگین ایران ۱۲۵.۵ تن است که هنوز زیر سقف ۱۳۰تنی برجام محسوب می‌شود. به گزارش بی‌بی‌سی، مطابق گزارش محرمانه آژانس، غنی‌سازی اورانیوم در ایران در سطح ۴.۵درصدی ادامه دارد که بالاتر از سقف ۳.۷۶درصدی است که در توافق هسته‌ای ایران و قدرت‌های جهانی تعیین شده است. همچنین سطح کنونی غنی‌سازی اورانیوم در ایران همچنان به طور قابل ملاحظه‌ای از میزان ۲۰درصدی پیش از برجام کمتر است و فاصله زیادی با غنی‌سازی ۹۰درصدی دارد که لازمه ساخت بمب هسته‌ای است.

نماینده دائم ایران در سازمان‌های بین‌المللی در وین گفت: «گزارش جدید مدیر کل موقت آژانس با تأیید مجدد پایبندی ایران به برجام، اعلام تصمیمات جدید از سوی جمهوری اسلامی ایران (گام دوم کاهش تعهدات برجامی) را مورد اشاره قرار داده است». کاظم غریب‌آبادی هم‌زمان با انتشار این گزارش آن را نشانه حسن نیت جمهوری اسلامی ایران برای حفظ چندجانبه‌گرایی در روابط بین‌الملل و گواهی بر پایبندی تهران به تعهدات بین‌المللی‌اش خواند. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، وی افزود: «در این گزارش، مانند ۱۵ گزارش قبلی مدیر کل، تصریح شده است از روز اجرای برجام، آژانس به نظارت و راستی‌آزمایی اجرای تعهدات مرتبط هسته‌ای از سوی ایران بر اساس مفاد برجام ادامه داده است». وی همچنین اظهار کرد در گزارش جدید منتشرشده از سوی مدیر کل موقت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، اشاره صریحی به دستور شورای عالی امنیت ملی مبنی بر توقف برخی اقدامات ایران تحت برجام در چارچوب مواد ۲۶ و ۳۶ شده است.

وی ادامه داد: «جمهوری اسلامی ایران در برداشتن گام‌های اعلام‌شده در تصمیم اخیر خود، مصمم و جدی است و همان‌گونه که مکرر اعلام شد، اجرای کامل و صادقانه تعهدات همه طرف‌ها، یک مبنای اساسی برای تداوم برجام است».

ایران از سالگرد خروج آمریکا از برجام کاهش گام‌به‌گام تعهدات را طبق مواد ۲۶ و ۳۶ کلید زده است. مقامات ایران گفته‌اند این اقدام در جهت مجاب‌کردن ۱+۴، برای عمل به تعهداتشان است. رئیس‌جمهور فرانسه، پیشنهادهایی در این راستا داشته که هنوز به نتیجه نرسیده است. مقامات ایران از این تلاش‌ها استقبال کرده، اما همانند غریب‌آبادی اقدامات انجام‌شده را ناکافی خوانده‌اند و بر ادامه روند کاهش تعهدات تأکید کرده‌اند. گام سوم کاهش تعهدات، ۱۵ شهریور برداشته خواهد شد.

معاون سیاسی وزارت خارجه ایران خبر داد

انعطاف نفتی آمریکا

شرق: معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران با بیان اینکه برای بازگشت ایران به اجرای کامل برجام باید خواسته‌های ما مانند فروش نفت و مسائل بانکی مربوط به آن تأمین شود، به موضوع جی۷ و سفر ظریف به فرانسه اشاره کرد و گفت: «در جریان اجلاس جی۷، آقای مکرون با آقای ترامپ دیدارهایی داشتند و طرف آمریکایی برای صدور مجوز در خصوص نفت ایران انعطاف‌هایی نشان داده است».

سیدعباس عراقچی در گفت‌وگو با رادیومعارف گفت: در یک سال گذشته سیاست خارجی ما در عرصه‌های مختلف، سیاستی پرکار و فعال بوده است. به گزارش ایسنا، او با بیان اینکه مأموریت سنگین وزارت امور خارجه مقابله با تحریم‌ها و بازکردن راه‌های تنفس برای فروش نفت و تأمین ارز است، اظهار کرد: «سیاست خارجی ما در یک سال گذشته در مقابل فشار و تهاجم حداکثری آمریکا موفق بوده است».

پیش‌تر، پولیتیکو از بررسی گزینه‌هایی مبنی بر ارائه معافیت تحریم نفتی به چین خبر داده بود. طبق گزارش پولیتیکو، وزارت خزانه‌داری استدلال کرده بود بی‌توجهی چین به تحریم‌های نفتی، درحالی‌که در شرایط جنگ تجاری ابزار بیشتری برای مجازات چین بابت این اقدامات نیست، به وجهه آمریکا و ساختار تحریم‌ها ضربه خواهد زد. استیو منوچین با استفاده از مصوبه‌ای در دولت اوباما خواسته بود واردات نفت چین از ایران مشمول معافیت‌هایی شود که پیش‌تر در قانون تصویب شده است. از سوی دیگر، حرف‌های تازه عراقچی ممکن است به تلاش‌های اخیر فرانسه مربوط باشد که آخرین فاز آن در اجلاس جی۷ به نمایش گذاشته شد. امانوئل مکرون که چهار روز قبل از اجلاس با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه، دیدار کرد و سپس دیداری از پیش تعیین‌نشده برای یک روز قبل از اجلاس با ظریف هماهنگ کرده بود، در میانه اجلاس نیز بار دیگر ظریف را به فرانسه دعوت کرد. در روزهای پایانی اجلاس، مکرون در نشستی خبری در کنار ترامپ از تلاش برای برقراری گفت‌وگو بین ایران و آمریکا صحبت کرد. در میانه صحبت‌های رئیس‌جمهور آمریکا اشاره شد که ممکن است تلاش برای برقرار مکالمه با ایران شامل پیشنهادی اقتصادی برای ایران باشد که بر پایه نفت این کشور بنا خواهد شد. عراقچی در این مصاحبه همچنین با بیان اینکه سیاست جمهوری اسلامی ایران در مقابل فشار حداکثری آمریکا، مقاومت حداکثری و بسیج حداکثری امکانات است، گفت: «اجازه ندادیم آمریکایی‌ها در مقابل ایران یک بار دیگر اجماع و ائتلاف بین‌المللی ایجاد کنند؛ نمونه آن کنفرانس ورشو در لهستان بود که عدم استقبال کشورها باعث شکست آمریکا شد». وی افزود: «آمریکا در سیاست خود علیه برجام و ایران، منزوی شده است».

ایسنا خبر داده امروز عراقچی برای بررسی تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی به کمیسیون امنیت ملی مجلس می‌رود.

گزارش

آمریکا آدریان دریا را تحریم کرد

● **شرق:** وزارت خزانه‌داری آمریکا، ابرنفت‌کش «آدریان دریا» را تحریم کرد و به کشورهایی که مقصد احتمالی‌اش خواهند بود، هشدار داد. به گزارش ایسنا، آمریکا با اعلام این تحریم‌ها، به کشورهایی که ممکن است مقصد بالقوه این کشتی باشند، هشدار داد. سیگال مندلکر، معاون وزیر خزانه‌داری آمریکا در امور تروریسم و اطلاعات مالی در بیانیه‌ای گفت: «هر کشوری از آدریان دریا حمایت کند در خطر تحریم است». مندلکر همچنین درباره فعالیت این کشتی مدعی شد که کشتی‌هایی مانند آدریان دریا برای مخفی‌کردن فروش‌های [سوخت] قاچاقی مورد استفاده قرار می‌گیرند. علاوه‌براین، آخیلش کومار، کاپیتان کشتی نیز تحریم شده است.

مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا، در صفحه توییترش در واکنش به تحریم‌شدن کشتی آدریان دریا از سوی وزارت خزانه‌داری آمریکا نوشت: «ما به اعمال تحریم‌هایمان ادامه خواهیم داد. هر کسی که از حکومت ایران حمایت کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت». وی همچنین درباره مسیر حرکت این کشتی نوشت: «وزیر امور خارجه، ظریف، این تضمین را به انگلیس داد که گریس ۱[آدریان دریا]، کشتی سپاه به سمت سوریه نخواهد رفت. ما اطلاعاتی داریم که [نشان می‌دهد] این کشتی در حال حرکت به سمت تارتوس سوریه است. امیدوارم مسیرش را تغییر دهد. اعتمادکردن به ظریف، اشتباه بزرگی بود».

همچنین جان بولتون در توییتر نوشت: «تحریم‌ها و به‌علاوه توقیف یک کشتی که در فعالیتی غیرقانونی مشارکت دارد، جدی هستند. اجازه دهید این درسی برای هر کسی باشد که وسوسه شده است از انتقال نفت ایران به مقصد اسد (رئیس‌جمهور سوریه) حمایت کند».

در همین رابطه روزنامه وال‌استریت‌ژورنال مدعی شد آدریان دریا قصد دارد محموله نفت خام خود را از طریق کشتی‌های دیگر به سوریه تحویل دهد. به گزارش ایلنا، وال‌استریت‌ژورنال به نقل از منابع آگاه از برنامه سفر آدریان دریا گزارش دادند که این نفت‌کش قصد دارد بار خود را به نفت‌کش‌های کوچک‌تر در نزدیکی سواحل سوریه تحویل دهد تا از این طریق به سوریه منتقل شود. این منابع تأکید کردند که این نفت‌کش پس از آنکه نتوانست بار خود را در سواحل یونان تخلیه کند، به سمت «اسکندرون» در ترکیه تغییر داد و درحال‌حاضر نیز اگر خریداران دیگری برای محموله کشتی پیدا شوند و نفت‌کش‌های کوچک‌تر نتوانند با آدریان دریا ارتباط برقرار کنند، برنامه فعلی نیز ممکن است تغییر کند.

یک مقام آمریکایی همچنین تأکید کرد واشنگتن قصد ندارد اجازه دهد این محموله نفت به سوریه برسد و برای شکست این طرح تلاش می‌کند. وی گفت: «وزارت خارجه آمریکا دو نفت‌کش ایرانی دیگر را که به دریای مدیترانه رسیده‌اند و گفته می‌شود که احتمالا نفت آدریان دریا را به سوریه منتقل می‌کنند، پیگیری می‌کند». این مقام مسئول با هشدار به مصر از این کشور خواست که به آدریان دریا اجازه عبور از کانال «سوئز» در مسیر بازگشت به ایران را ندهد. یک مقام دیگر افشا کرد که یکی از دو نفت‌کش دیگر که واشنگتن آنها را تعقیب می‌کند، کشتی «سلویا ۱» است که اخیرا به خاورمیانه رسیده.

از سوی دیگر، اسپوتنیک نیز مدعی شده است، شماری از کشتی‌های ترکیه در حال حرکت به سوی نفت‌کش آدریان دریا هستند. ایلنا گزارش داده است که اسپوتنیک به نقل از منابع آگاه این خبر را داده. این منبع افزود: «چندین نفت‌کش ترکیه به سوی نفت‌کش ایرانی که در نزدیکی بندر مرسین قرار دارد در حال حرکت هستند تا نفت این کشتی را تخلیه کنند». این در حالی است که سامانه رهیابی مارین ترافیک پیش‌تر اعلام کرده بود که نفت‌کش آدریان دریا مقصد خود را به اسکندرون تغییر داده است.

آدریان دریا در روزهای بعد از آزادی، چندبار مقصد خود را تغییر داده است و احتمال دارد مقصد نهایی‌اش هیچ‌کدام از اینها نباشد.

یک دهه ازدست‌رفته

ادامه از صفحه ۸

◄ضریب اتکا به خارج در بخش کشاورزی زیاد است؟

بله؛ ضریب اتکا به خارج نسبتا زیاد است؛ بنابراین نمی‌توانیم بگوییم در بخش کشاورزی خودکفا هستیم. مطالعاتی قبل از انقلاب انجام شده بود. این مطالعات نشان می‌داد عاقلانه نیست که ایران در یک‌سری محصولات مثل گوشت قرمز به خودکفایی برسد. درحال‌حاضر مراتع ما از بین رفته است. من در دوره بعد از انقلاب چندین سال روی شیلات، منابع طبیعی و آب کار کرده‌ام. اطلاعات موثق دارم که مشکلات خیلی جدی روی اینها داریم. خودکفایی به هر قیمت اصلا اقتصادی نیست و موجب اتلاف منابع است. به آبیاری تحت فشار و قطره‌ای و کشت گلخانه‌ای توجه لازم را نکرده‌ایم. نشت کانال‌های آبیاری سنتی خیلی بالاست. تبخیر خیلی بالاست و روی اینها کار نکردیم. الگوی کشت ما غلط است. در منطقه‌ای مثل یزد که دچار کمبود آب شدید و به انتقال آب از دیگر حوضه‌ها وابسته است، کاهو، هندوانه و... کشت می‌کنیم. شعار خودکفایی در بخش کشاورزی به یک فاجعه زیست‌محیطی انجامیده و کاملا شکست خورده است.

در عصری که عصر جهانی‌شدن است و توسعه صنعتی در گرو ارتباط با بازارهای صادراتی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی است، خودمان را از اینها محروم کرده‌ایم؛ بنابراین می‌توانم بگویم که وابستگی ما از نوع وابستگی تکنولوژیکی بوده است. صنایع ما عقب‌مانده است. مصرف انرژی بسیار بالاست و یکی از پرمصرف‌ترین‌ها در جهان به لحاظ انرژی هستیم. یارانه عظیمی هم به انرژی می‌دهیم که موجب اتلاف منابع است. ما در صنعتی‌شدن و توسعه اقتصادی هم موفق نبودیم. سرعت رشدمان از کشورهای اسلامی مثل مالزی، ترکیه، امارات و قطر کمتر است. کشورهایی مثل چین، هند، مالزی، ترکیه و کره جنوبی در این سال‌ها فاصله‌شان را با درآمد سرانه آمریکا کم کرده‌اند و ما شکاف‌مان بیشتر شده است. ما در ایجاد اقتصادی که قرار بود نه سرمایه‌داری باشد و نه سوسیالیستی، ناکام بوده‌ایم. در خودکفایی محصولات غذایی شکست خوردیم. در پیشرفت صنعتی و تکنولوژیک هم کم‌وبیش شکست خوردیم. محصولات صنعتی ما کمابیش همه انرژی‌بر هستند. ما به اینها یارانه می‌دهیم و اینها انرژی مجانی را صادر می‌کنند و به جیب می‌زنند. این به قیمت تاراج منابع ملی است؛ بنابراین سیاست‌های اقتصادی ما نادرست بوده و برگرفته از تجربه جهانی نبوده است؛ مبتنی بر اصول اقتصاد نیست و صرفا ناشی از نگاه ایدئولوژیک ما به جهان بوده است.

◄مهم‌ترین دلایل اثرگذاری تحریم‌ها بر اقتصاد ایران را چه می‌دانید و مهم‌ترین آسیب‌ها در کدام بخش‌ها و زمینه‌ها است؟

به لحاظ تحریم‌ها می‌توان از دو منظر به آن نگاه کرد. یکی تأثیر تحریم‌ها بر رشد درازمدت اقتصادی است که اگر فرصت شد توضیح خواهم داد و دیگری تأثیر تحریم‌ها بر عملکرد اقتصاد در میان‌مدت یعنی در دوره اعمال تحریم‌ها است. در اینجا من به تأثیرات میان‌مدت می‌پردازم. از این نظر بیشتر به تحلیل‌های اقتصاد کلان نزدیک می‌شویم. برای این تحلیل ابتدا باید به تأثیر مستقیم تحریم‌ها بر تولید ملی توجه کنیم. نفت در اقتصاد ملی اهمیت زیادی دارد و سهم آن در تولید ناخالص داخلی بالاست. فرض کنید اگر در حالت عادی سهم نفت در اقتصاد ملی ۲۰ درصد باشد و تولید نفت کشور بر اثر تحریم به میزان ۵۰ درصد کاهش یابد، تولید ملی به میزان پنج درصد کاهش خواهد یافت. این را می‌توان تأثیر مستقیم تحریم دانست. به محض اینکه صادرات نفت را تحریم می‌کنند، ما مجبور می‌شویم تولید نفت را کاهش دهیم؛ زیرا نمی‌توانیم این تولید را ذخیره‌سازی کنیم. ذخیره‌سازی روی کشتی و انبار حد محدودی دارد. به محض اینکه تولید نفت کاهش می‌یابد؛ چون سهم بزرگی از تولید ملی دارد، جی‌دی‌پی کاهش می‌یابد. در سال ۹۲، تولید ملی ۶. ۸ درصد کاهش یافت که دست‌کم حدود پنج درصدش مربوط به تحریم نفت بود. این تأثیر مستقیم است. تأثیرات غیرمستقیم تحریم‌ها از سه کانال اعمال می‌شود. یکی از طریق مالی یعنی از طریق بودجه به این معنا که بودجه ما متکی به نفت است. وقتی درآمدهای نفتی دولت کاهش می‌یابد، بودجه دچار کسری می‌شود. در این وضعیت دولت اول از اعتبارات پروژه‌های عمرانی می‌کاهد؛ یعنی خدمات زیربنایی را محدود می‌کند و این در درازمدت به رشد اقتصادی آسیب می‌زند و در کوتاه‌مدت هم تقاضای سرمایه‌گذاری بخش عمومی کاهش می‌یابد. از آن طرف هم هزینه‌های مصرفی دولت کاهش می‌یابد. هزینه‌های مصرفی دولت هم بخشی از تقاضای کل اقتصاد است که آن هم موجب تشدید رکود می‌شود. بودجه منقبض می‌شود. نسبت بودجه به جی‌دی‌پی کاهش می‌یابد و خود این تقاضای کل را ترمز می‌کند. انباشت سرمایه در بخش عمومی را مختل می‌کند. کسری بودجه هم آثار و تبعات منفی در اقتصاد کلان، بسته به نحوه تأمین مالی آن به جا می‌گذارد. کانال مهم دیگر تأثیر تحریم‌ها تجارت خارجی است. به این معنا که برای انباشت سرمایه نیاز به تجهیزات سرمایه‌ای داریم. بخش تولید تجهیزات سرمایه‌ای در ایران ضعیف است. در نفت بخواهید سرمایه‌گذاری کنید، احتیاج به تکنولوژی خارجی و تجهیزات دارید. در صنایع هم بخواهید سرمایه‌گذاری کنید، تجهیزات سرمایه‌ای می‌خواهید. وقتی تحریم‌ها موجب کاهش عرضه ارز و افزایش قیمت آن می‌شود، واردات برای کالاهای سرمایه‌ای گران و دشوار می‌شود. فضای اقتصادی هم نامساعد می‌شود. انگیزه سرمایه‌گذاری هم کاهش می‌یابد. انباشت سرمایه از این طریق مختل می‌شود. همچنین صنایعی که وابستگی به نهاده‌های وارداتی دارند، برای تولیدشان آسیب می‌بینند. قیمت ارز بالا می‌رود و کالاهای واسطه‌ای کمیاب می‌شود. تولید صنعت خودرو به‌شدت پایین می‌آید. در تحریم گذشته دیدیم و در تحریم جاری هم اگر آمارهای صنعت خودروی ایران در سال ۹۷ را نگاه کنیم، می‌بینیم که تولید به‌شدت پایین آمده است. از مجرای تجارت خارجی دو جور آسیب می‌خوریم؛ یکی برای انباشت سرمایه و دیگری برای تأمین نهاده‌هاست. سومین عامل بازارهای مالی است. در قسمت بازارهای مالی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی محدود می‌شود. من در کتاب اخیرم فهرست بزرگی از شرکت‌های بزرگ خارجی را که از سرمایه‌گذاری در ایران منصرف شده‌اند، ارائه کرده‌ام. تعداد زیادی قرارداد شرکت‌های بزرگ نفتی، قرارداد بویینگ و ایرباس که قرار بود به ایران هواپیما بفروشند، قرارداد بانک‌ها و فعالیت‌های صنعتی، مخابرات و راه‌آهن ایران را ترک می‌کنند و در ایران سرمایه‌گذاری نمی‌کنند. بر اثر شوک ارزی که وارد می‌شود، نقدینگی از سیستم بانکی خارج و وارد بازارهای مالی می‌شود، بورس و مستغلات و خودرو و طلا و ارز تحت تأثیر قرار می‌گیرد. سفته‌بازان ارزی وقتی به بازار هجوم می‌آورند، نرخ ارز بالا می‌رود و تنزل ارزش پول ملی ایجاد می‌شود. افزایش نرخ ارز دوباره روی تورم اثر می‌گذارد. مگر اینکه سیاست‌گذار بخواهد کاری کند. در چنین شرایطی سیاست‌گذار مالی و پولی خلع سلاح می‌شود و ابزار مناسب برای سیاست مالی در اختیار ندارد که در نتیجه آن اقتصاد با رکود مواجه می‌شود. در این وضعیت سیاست پولی مغلوب سیاست مالی می‌شود و اوضاع به هم می‌ریزد.

◄دورزدن تحریم‌ها چه هزینه‌هایی برای کشور دارد. برآوردی از میزان هزینه‌ها دارید؟

همان‌طور که قبلا اشاره شد، زیان ناشی از تحریم‌ها در درازمدت به رشد اقتصادی ازدست‌رفته مربوط می‌شود. ما در عرض یک دهه یعنی دهه ۹۰ دو بار با تحریم مواجه شدیم. زیانش این است که در پایان برنامه ششم، تولید سرانه ما کمتر از سال ۹۰ خواهد بود؛ یعنی یک دهه از دست رفته است. در دوره ۹۰ تا ۹۹، سال پایانی برنامه ششم کل تولید ما ۴. ۶ درصد در ۱۰ سال افزایش می‌یابد. جمعیت ما ۱۱. ۶ درصد افزایش می‌یابد. جمعیت که رشدش بیشتر از تولید باشد، تولید سرانه کاهش می‌یابد. در سال ۹۹، تولید سرانه مردم ما ۶. ۲ درصد کمتر از سال ۹۰ می‌شود. در حالی‌که اگر تحریم‌ها نبودند و فقط به جای رشد هشت‌درصدی پیش‌بینی‌شده در برنامه‌های دولت، چهار درصد رشد می‌کردیم، تولید ملی به جای ۴.۶ درصد ۴۲ درصد رشد می‌کرد. در این مدت درآمد سرانه ما ۲۷. ۶ درصد رشد می‌کرد. به این ترتیب، زیان عظیمی ناشی از تحریم ایجاد شده است. از منظر درازمدت، اگر امروز بخش مالی ایران، صنعت نفت و گاز، حمل‌ونقل هوایی و گردشگری آن عقب‌مانده‌تر از کشورهای همسایه است، این امر اساسا به دلیل تحریم‌های درازمدت آمریکا و دیگر کشورها علیه ایران در دوره بعد از انقلاب است. عدم مشارکت فعال ایران در تجارت جهانی و بهره‌گیری اندک ایران از مزایای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی اساسا مربوط به اعمال تحریم‌های اقتصادی و مالی علیه کشور است. دورزدن تحریم‌ها در بهترین حالت، فقط می‌شود با فقر و گرانی، رکود اقتصادی و از رشدماندگی ناشی از تحریم‌ها ساخت. تحریم را دور می‌زنید یعنی قاچاق نفت می‌کنید. مجبور می‌شوید نفت را با قیمت ارزان بفروشید. رانت‌خواران و شبکه‌های قاچاق فعال می‌شوند. این فقط زیان اقتصادی‌اش است. بخش مهمی از جمعیت ما به علت تورم بالا زیر خط فقر می‌روند اینها را چه کسی جبران می‌کند؟ اینها زیان رفاهی است. به تحمیل جنگ و تحریم به اقتصاد ما منجر می‌شود. متأسفانه در دور جدید تحریم‌ها دولت آمریکا جلوی همه مجاری قبلی را بر اثر تجربه گرفته است. در تحریم‌های قبلی ما می‌توانستیم مجاری خاصی پیدا کنیم. اکنون نمی‌توانیم. بی‌دلیل نیست که صادرات نفت به زیر ۳۰۰ هزار بشکه در روز رسیده است.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران (سهامی خاص)

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه خرید(دو مرحله‌ای)
به شماره درخواست (۹۲۰۰۰۱۹) شماره مناقصه ۱۵۰۴/ج د/۹۸

شماره مجوز: ۳۳۵۴ .۱۳۹۸
نوبت دوم

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران در نظر دارد لوازم یدکی ادوات ابزار دقیق بویلر مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. لذا مناقصه‌گران می‌توانند با رعایت نکات درج شده در سایت‌های HTTP//IETS.MPORG.IR (پایگاه ملی مناقصات) و پرتال شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران- بخش مزایده و مناقصات (gsogpc.nisoc.ir) نسبت به دریافت و تکمیل اسناد ارزیابی کیفی، مطابق برنامه زمانبندی شده ذیل اقدام و مدارک مربوطه را به آدرس گچساران شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران دبیرخانه کمیسیون مناقصات اتاق ۲۴ ارسال نمایند.

آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی: ۹۸/۰۶/۲۰
تاریخ گشایش پاکات ارزیابی کیفی: ۹۸/۰۶/۲۴

لازم به ذکر است برنامه زمان‌بندی و تحویل اسناد مناقصه پس از ارزیابی کیفی برای شرکت‌هایی که حداقل نمره اعلام شده را کسب نمایند طی دعوت‌نامه اطلاع‌رسانی خواهد شد. در ضمن ارائه تصویر برابر با اصل آخرین تغییرات صاحبان امضاء مجاز درج شده در روزنامه رسمی الزامی بوده و امکان ارائه ۲۵٪ پیش پرداخت مقدور نمی‌باشد.

طبق قانون حمایت از تولیدکنندگان داخلی ، در صورت وجود سازندگان/ تولیدکنندگان داخلی، مشروط به تأیید فنی کالای پیشنهادی اولویت خرید با آنها می‌باشد.